

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 23, 2017

Nummer 23, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1158](#) 27-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1162](#) 27-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1157](#) 27-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1127](#) 20-06-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1123](#) 20-06-2017

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht witwassen omtrent het bestanddeel ‘afkomstig uit enig misdrijf’.

Het middel klaagt dat uit de bewijsvoering van het hof niet kan volgen dat het in de bewezenverklaring genoemde geldbedrag van ongeveer € 470.562 uit enig misdrijf afkomstig was.

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof vastgesteld dat de verdachte een bedrag van € 470.000 in contanten aan [betrokkene 3] heeft gegeven, waarna met tussenkomst van [A] op 29 december 2003 een ‘Zentralgewinn’ van € 470.578,40 door Westdeutsche Lotterie aan verdachte is uitgekeerd op een Duitse bankrekening, terwijl dat ‘Zentralgewinn’ in werkelijkheid niet door verdachte maar door Combiplay was gewonnen. Voorts heeft het hof vastgesteld dat de verdachte nadien, op 5 januari 2004, het door Westdeutsche Lotterie uitgekeerde bedrag heeft opgenomen van de Duitse bankrekening en vervolgens in Nederland een contante geldstorting heeft verricht ten bedrage van € 400.000 op een op zijn naam gestelde bankrekening. De verdachte heeft daarbij aan een medewerker van de bank medegedeeld – wetende dat die mededeling onjuist was – dat hij, verdachte, in december 2003 een bedrag van € 485.000 had gewonnen in de Duitse loterij. Voorts heeft het hof bij zijn oordeel dat de verdachte het hem ten laste gelegde heeft begaan, betrokken dat de verdachte geen aannemelijke verklaring heeft gegeven voor de herkomst van het in de tenlastelegging vermelde geldbedrag van ongeveer € 470.562, waarbij het hof tevens acht heeft geslagen op de gegevens over de gemiddelde legale (contante) inkomsten van verdachte door de jaren heen. Gelet op dit een en ander is het bewezenverklaarde ‘afkomstig uit enig misdrijf’ toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte een proeftijd van drie jaren heeft vastgesteld.

Blijkens hetgeen hiervoor is weergegeven heeft het hof een proeftijd van drie jaren vastgesteld wat betreft de naleving van de algemene voorwaarde. Het hof heeft deze proeftijd ten onrechte aldus vastgesteld nu deze – gelet op het in deze zaak nog geldende artikel 14b lid 2 (oud) Sr, in

verbinding met artikel 14c lid 1 (oud) Sr – ten hoogste twee jaren kon bedragen.

Het middel is gegrond. De Hoge Raad zal deze misslag herstellen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend ten aanzien van de vastgestelde proeftijd van drie jaren, bepaalt de proeftijd op twee jaren en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1157

Zaaknummer: 15/05200

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Is er voldoende verband tussen het gronddelict en het misdrijf waarop het opzet van de medeplichtige was gericht?

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, tot vermindering daarvan en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van het voor medeplichtigheid vereiste opzet.

Voorop moet worden gesteld dat uit artikel 47, 48 en 49 Sr, gelezen in onderling verband en samenhang, volgt dat enerzijds ten aanzien van de medeplichtige bij de bewezenverklaring en kwalificatie moet worden uitgegaan van de door de dader verrichte handelingen, ook indien het opzet van de medeplichtige slechts was gericht op een deel daarvan, en dat anderzijds het maximum van de aan de medeplichtige op te leggen straf een derde minder bedraagt dan het maximum van de straf, gesteld op het misdrijf dat de medeplichtige voor ogen stond. Het gaat bij de 'handelingen' van de dader in het bijzonder om het desbetreffende gronddelict, met inbegrip van de bestanddelen daarvan. Daarbij sluit aan dat dat opzet van de medeplichtige niet gericht behoeft te zijn op de precieze wijze waarop het gronddelict wordt begaan. Ingeval het (voorwaardelijk) opzet van de medeplichtige niet (volledig) was gericht op het gronddelict, moet het misdrijf waarop het opzet van de medeplichtige wel was gericht, voldoende verband houden met het gronddelict. Of van een dergelijk verband sprake is, is afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval. Een algemene regel daaromtrent laat zich dus bezwaarlijk formuleren. Nochtans zal doorgaans kunnen worden aangenomen dat dit verband bestaat indien het misdrijf waarop het (voorwaardelijk) opzet van de medeplichtige was gericht, een onderdeel vormt van het gronddelict, zoals het geval is bij een misdrijf dat is begaan onder strafverzwarende omstandigheden. Maar ook in andere gevallen, waarbij zowel de aard van het gronddelict als de aard van de gedraging van de medeplichtige en de overige omstandigheden van het geval van belang zijn, kan sprake zijn van een dergelijk verband (vgl. HR 22 maart 2011, ECLI:NL:HR:2011:BO4471, NJ 2011/342).

Het hof heeft blijkens zijn onder 2.2.2 weergegeven overwegingen vastgesteld dat het opzet van de verdachte slechts was gericht 'op het leveren van hulp aan [betrokkene 2] en

[betrokkene 1] om met vals geld een aanzienlijke hoeveelheid cocaïne te verwerven', doch heeft geoordeeld dat dit misdrijf in de onder 2.3 bedoelde zin verband hield met de afpersing. In aanmerking genomen wat uit de vaststellingen van het hof volgt over de aard van de gedraging van de verdachte (valse bankbiljetten aan [betrokkene 2] geven om daarmee een partij cocaïne te verwerven) en van het gronddelict (afpersing), is het oordeel van het hof dat het misdrijf waarop het opzet van de verdachte was gericht voldoende verband houdt met de afpersing, niet zonder meer begrijpelijk. Daaraan doet niet af hetgeen het hof heeft overwogen over de overige omstandigheden van het geval (kort gezegd: een illegaal en risicovol gebeuren in het criminele milieu met betrekking tot een waardevol goed). De bewezenverklaring is dus ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 ten laste gelegde en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1158

Zaaknummer: 15/05476

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 48 Sr en 326 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het beroep op noodweer ten onrechte door het hof is verworpen, waarbij de Hoge Raad ingaat op het vereiste van proportionaliteit.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. De proportionaliteitseis bij noodweer strekt ertoe om niet ook dan een gedraging straffeloos te doen zijn indien zij – als verdedigingsmiddel – niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De in dat verband – tot terughoudendheid nopende – maatstaf luidt of de gedraging als verdedigingsmiddel niet in onredelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De keuze van het verdedigingsmiddel en de wijze waarop het is gebruikt, staan bij de beoordeling van de proportionaliteit centraal (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, NJ 2016/316, r.o. 3.5.3).

Het hof heeft de vraag centraal gesteld ‘of de verdedigingshandeling – het maken van een zwaaiende beweging met een mes dichtbij het bovenlichaam van [betrokkene 1] – voldoet aan de eisen van proportionaliteit’ en geoordeeld dat die vraag ontkennend moet worden beantwoord, omdat deze handeling niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding (het enkel stevig beetgehouden worden door [betrokkene 1]). Dat oordeel is, mede gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld, niet zonder meer begrijpelijk. Daarbij heeft de Hoge Raad mede in aanmerking genomen dat het hof in zijn beoordeling kennelijk alleen heeft betrokken de wederrechtelijke aanranding van de verdachte voor zover deze bestond uit het buiten onderaan de trap stevig beethouden van de verdachte door [betrokkene 1], terwijl het hof blijkens de onder 2.2.3 weergegeven overwegingen tevens heeft vastgesteld dat daaraan voorafgaand [betrokkene 1] de benedendeur van de woning van de verdachte heeft geforceerd terwijl de verdachte in zijn bovenwoning lag te slapen en in de bovenwoning de verdachte tegen het dressoir heeft gesmeten en de verdachte vervolgens – nadat hij in de gelegenheid was gesteld zich aan te kleden – mee naar beneden moest en door [betrokkene 1], die hem stevig bij zijn shirt beet hield, mee de trap af is getrokken.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1162

Zaaknummer: 16/01022

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: J. Verschuren

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Toewijzing vordering benadeelde partij, in het bijzonder de kosten wegens studievertraging.

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest maar uitsluitend wat betreft de beslissing van het hof ten aanzien van de vordering van de benadeelde partij en de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel, tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Den Haag teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt dat het hof, in het licht van het ter terechtzitting gevoerde verweer, de vordering van de benadeelde partij [slachtoffer] wat betreft de materiële schade van € 20.947,96 als gevolg van een jaar studievertraging ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd heeft toegewezen.

Een benadeelde partij kan in het strafproces vergoeding vorderen van de schade die zij door een strafbaar feit heeft geleden indien voldoende verband bestaat tussen het bewezenverklaarde handelen van de verdachte en de schade om te kunnen aannemen dat de benadeelde partij door dit handelen rechtstreeks schade heeft geleden (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:959, *NJ* 2014/256).

Het hof heeft in zijn overwegingen als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat op grond van het verhandelde in het strafgeding genoegzaam aannemelijk is geworden dat de benadeelde partij door het bewezenverklaarde handelen van de verdachte een jaar studievertraging heeft opgelopen en dat hij daardoor schade heeft geleden ten bedrage van € 20.947,96. Bezien in het licht van de feiten en omstandigheden die het hof blijkt de in 2.2.2 weergegeven bewijsvoering heeft vastgesteld en in aanmerking genomen hetgeen door de benadeelde partij enerzijds en door en namens de verdachte anderzijds met betrekking tot de gevorderde schadevergoeding, in het bijzonder voor zover die betrekking heeft op de studievertraging, is aangevoerd, is het oordeel van het hof dat de schade in verband met de studievertraging tot een bedrag van € 20.947,96 voldoende aannemelijk is geworden, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1123

Zaaknummer: 16/00543

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: M.A. Oosterveen en R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 51f Sv

RECHTSPRAAK

Falende bewijsmotiveringsklacht over het bewezenverklaarde ‘op een openbare plaats’ bij zich hebben van inbrekerswerktuigen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde ontoereikend is gemotiveerd voor zover deze inhoudt dat de verdachte ‘op een openbare plaats’ meerdere schroevendraaiers bij zich heeft gehad.

De gebezigde bewijsmiddelen houden, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang, het volgende in. Op 13 juni 2014 omstreeks 4.20 uur bevond de verdachte zich als passagier in een auto die stilstond in een steeg in een woonwijk te Hoogmade. Aldaar is bij de ter plaatse uitgevoerde fouillering van de verdachte geconstateerd dat hij een tasje om zijn nek droeg waarin zich drie schroevendraaiers bevonden. Door onder deze omstandigheden bewezen te achten dat de verdachte ‘op een openbare plaats’ meerdere schroevendraaiers bij zich heeft gehad, heeft het hof de bewezenverklaring toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-06-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1127

Zaaknummer: 15/05956

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 2:44 APV Kaag en Braassem en 6:1 APV Kaag en Braassem